

นิทรรศการดิจิทัลศิลปกรรมกรุงธนบุรี
 ทองเจือ เขียดทอง, ชาคริต เกตุเรืองโรจน์, สมัชชา อภิสทธิสุขสันติ
 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
 2562

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) ศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับศิลปกรรมกรุงธนบุรีและแนวความคิดในการออกแบบนิทรรศการดิจิทัลศิลปกรรมกรุงธนบุรี 2) ศึกษารูปแบบการออกแบบนิทรรศการดิจิทัลศิลปกรรมกรุงธนบุรี 3) ศึกษาความพึงพอใจผู้เข้าชมเว็บไซต์นิทรรศการ และผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการในด้านเนื้อหาและคุณภาพของการออกแบบนิทรรศการ และข้อเสนอแนะจากการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) โดยใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณ โดยการศึกษาเอกสาร (Documentary Research) ภาคนาม (Field Study) การสัมภาษณ์ (Interview) การสนทนากลุ่ม (Focused Group) การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) การศึกษาความพึงพอใจ (Satisfaction Studies) และศึกษาข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ศิลปกรรมกรุงธนบุรีถือเป็นศิลปกรรมเพื่อชีวิตและบ้านเมือง เพื่อการบำรุงขวัญประชาชน เพื่อรักษาขนบประเพณีของอาณาจักร เพื่อสืบทอดพระศาสนา ด้วยข้อจำกัดของเหตุการณ์บ้านเมือง ช่างฝีมือ วัสดุอุปกรณ์ และทุนทรัพย์ อีกทั้งได้รับอิทธิพลศิลปะจากชาติพันธุ์และจากหัวเมืองต่าง ๆ ผลงานศิลปะจึงมีความเรียบง่าย ตรงไปตรงมา โดยมีรากฐานจากศิลปะสมัยกรุงศรีอยุธยา ส่งผลต่อกรุงรัตนโกสินทร์ ศิลปกรรมกรุงธนบุรีมีทั้งจิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม วรรณกรรม มหรสพและการดนตรี และประยุกต์ศิลป์และงานประณีตศิลป์ การออกแบบนิทรรศการนี้มีแนวความคิดคือ “ธนบุรีวิถีศิลป์” ประกอบด้วย ธนบุรีพอดินคร ศาสนาพาสร้างสรรค์ สถานการณ์สร้างสมดุล 2) รูปแบบนิทรรศการดิจิทัลศิลปกรรมกรุงธนบุรี มีการใช้อินเทอร์เน็ตทั้ง 3 มิติและ 2 มิติ รูปแบบและการใช้สื่อมีความเป็นไทยระดับปานกลาง มีคำบรรยายไม่เกิน 1 หน้า มีการใช้สื่อคือ ภาพถ่าย วิดีทัศน์ ภาพหมุน และภาพจำลอง 3 มิติ นำเสนอในรูปแบบของแผนที่ลายเส้น 3) ความพึงพอใจต่อนิทรรศการดิจิทัลศิลปกรรมกรุงธนบุรี (ต้นแบบ) ของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าชมนิทรรศการผ่านเว็บไซต์ทั้งในด้านเนื้อหา และด้านคุณภาพการออกแบบนิทรรศการอยู่ในระดับมาก และความพึงพอใจต่อนิทรรศการดิจิทัลศิลปกรรมกรุงธนบุรี (แบบพัฒนา) ของผู้ร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการทั้งในด้านเนื้อหาและด้านคุณภาพการออกแบบนิทรรศการอยู่ในระดับมาก มีข้อเสนอแนะของผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการว่า นิทรรศการมีความสวยงามน่าสนใจ ควรพัฒนาเพิ่มให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ควรมีการลดเนื้อหาของนิทรรศการ ควรเพิ่มความเชื่อมโยงกับศิลปะสมัยอื่น และควรศึกษาเพิ่มเติมรูปแบบก่อนการบูรณะ

คำสำคัญ : ศิลปกรรม กรุงธนบุรี นิทรรศการ ดิจิทัล ความพึงพอใจ

Digital Exhibition of Thonburi Art

Thongchue Khiatthong, Chakrit Ketrurangroch, Samutcha Apisitsuksanti

Faculty of Humanities and Social Sciences, Dhonburi Rajabhat University

2019

The objectives of the study were 1) to study the body of knowledge of Thonburi art and concept design in digital exhibition of Thonburi art, 2) study the design model for digital exhibition of Thonburi art, and 3) study the satisfaction of the audience who visited the exhibition website and the workshop participants on the content and quality of exhibition design using mixed method; quality and quantity methods. The data was collected from documentary research, field study, interview, focus group, workshop, satisfaction study and suggestions.

The results revealed that 1) Thonburi art was for life and nation, citizen's consolation, inherit religions with restrictions of incidence, craftsman, materials and capital. Moreover, the art was influenced from ethnic and provinces. The art works were, therefore, simple and straight forward and based on Ayutthaya art that affected Rattanakosin art. Thonburi art included painting, sculpture, architecture, literature, entertainment, music, applied art and elaboration art. The digital exhibition design concept was "Thanaburi vithisilp" which included Thonburi as a sufficiency province, Religion for Creativity, and Balancing Citizen's Way of Life. 2) The design model of digital exhibition of Thonburi art were 3D and 2D. The colors used was medium level Thai style with one page description. The materials used were photographs, videos, rotating images, and 3D simulation model and presented in line map. 3) The satisfaction of the audience who visited the exhibition website and the workshop participants on the content and quality of exhibition design were at a high level. The workshop participants thought that the exhibition was interesting, should be in line with the needs of the target group, decreased the content of the exhibition, increased the integration with another period art, and furthered study the art patterns before renovation.

Keywords: Thonburi Art, Digital Exhibition, Satisfaction